

Έκθεση (2019)

Η γλώσσα είναι το βασικότερο μέσο έκφρασης της σκέψης και των συναισθημάτων μας. Φυσιολογικά λοιπόν, η ορθή χρήση της γλώσσας αποτελεί μια εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να διδάξει αποτελεσματικά το μάθημά του αλλά και ο μαθητής/τρια να λάβει τα οφέλη της διδασκαλίας. Τότε μόνον μπορούν να υλοποιηθούν οι επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι σε κάθε γνωστικό αντικείμενο και σε κάθε βαθμίδα, όπως επίσης και να επιτευχθούν οι γενικότεροι στόχοι της εκπαίδευσης.

Η γλώσσα, δηλαδή ο προφορικός και γραπτός λόγος αποτελεί εργαλείο κλειδί για τον/την κάθε μαθητή/τρια. Γνωρίζοντας τη γλώσσα, κατανοεί ένα κείμενο, απαντά σε ερωτήσεις, εκφράζει τις απόψεις του/της για ένα θέμα και μεταφράζει σωστά την ανατροφοδότηση που λαμβάνει από τον εκπαιδευτικό αλλά και από τους συμμαθητές/τριές του/της. Μέσα από την πορεία αυτή, αναπτύσσει και κοινωνικές δεξιότητες που θα τον/την βοηθήσουν στην κατάκτηση της νέας γνώσης, είτε μέσα από το διάλογο, είτε μέσα από την ετεροαξιολόγηση. Αλλά και ο εκπαιδευτικός, με την κατάλληλη χρήση της γλώσσας μπορεί να επικοινωνήσει αποτελεσματικά με τους/τις μαθητές/τριες του, μεταφέροντας τις σκέψεις και τις γνώσεις του πάνω στο δικό του γνωστικό αντικείμενο.

Ο κάθε εκπαιδευτικός, μέσα από το δικό του αντικείμενο, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών του. Πρέπει πρωτίστως η γλωσσική παιδεία να αποτελεί ένα καθημερινό μέλημα του εκπαιδευτικού, καλλιεργώντας τον προφορικό και γραπτό λόγο, μέσα από κάθε ευκαιρία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσα από τη δημιουργία ομάδων συνεργασίας μεταξύ των μαθητών με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους επικοινωνίας (εργαζόμενοι λόγου χάριν σε φύλλα εργασίας ή σε ομαδικές δραστηριότητες), ενθαρρύνοντάς τους να συμμετάσχουν ενεργά στη συζήτηση. Επιπρόσθετα, ο εκπαιδευτικός μπορεί να προτείνει βιβλία σχετικά με το αντικείμενο που διδάσκει για εμπλουτισμό του λεξιλογίου τους. Αλλά και η αξιοποίηση των υφιστάμενων μέσων που διαθέτει ο εκπαιδευτικός συμβάλλει στην καλλιέργεια της γλώσσας. Λεξικά, δοκίμια, είτε σε ηλεκτρονική είτε σε έντυπη μορφή μπορούν να επιστρατευτούν για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Η γλώσσα όμως συνεισφέρει σε μεγάλο βαθμό και στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων στο κάθε διδακτικό αντικείμενο ξεχωριστά. Η κατανόηση του γραπτού λόγου, δηλαδή των γραπτών οδηγιών και ερωτήσεων, ο εντοπισμός των λογικών επιχειρημάτων σε ένα κείμενο θεωρητικών επιστημών μπορεί να καλλιεργηθεί. Ακόμη, η κριτική πρόσληψη ιδεών σε ένα φιλολογικό κείμενο ή η ορθή μετάφραση των αποτελεσμάτων ενός πειράματος πρακτικών επιστημών βρίσκονται σε θετική συσχέτιση με το βαθμό κατάκτησης γλωσσικών δεξιοτήτων. Επικουρικά, η χρήση του προφορικού λόγου, δηλαδή η χρήση κοινωνικών δεξιοτήτων οδηγεί στη διεξαγωγή ενός γόνιμου διαλόγου με όφελος την ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας στους μαθητές.

Πέραν από την ωφέλεια της γλώσσας στην επίτευξη των επιδιωκόμενων διδακτικών στόχων, αυτή προσφέρεται για την πραγματοποίηση των γενικότερων στόχων της εκπαίδευσης. Η καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων, όπως περιγράφηκε πιο πάνω, αποτελεί μέσο αποδοχής των μαθητών εντός της σχολικής μονάδας, προωθώντας κλίμα συνεργασίας μεταξύ των μαθητών, ανεξαρτήτου φυλής ή φύλου, κάτι το οποίο μεταφέρεται και εκτός σχολείου. Συνεπώς, τα οφέλη των γλωσσικών δεξιοτήτων αντανακλώνται άμεσα στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο.

Καταληκτικά, η υλοποίηση μιας σύγχρονης γλωσσικής πολιτικής είναι επιτακτική ανάγκη. Ξεκινώντας από τον εκπαιδευτικό και μεταφέροντάς την στους μαθητές, συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην επίτευξη των ειδικών και γενικών μαθησιακών στόχων, πλάθοντας παράλληλα τα αυριανά μέλη της κοινωνίας, που είναι και το μέλλον μας.

(523 λέξεις)